

บทที่ ๕

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษางานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ เพื่อทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ เพื่อการสืบถอดประเพณีวัฒนธรรมชุมชน ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเศรษฐกิจชุมชน ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยแบบ เชิงปริมาณ โดยมีการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาประมวลผลและวิเคราะห์ทางสถิติ สามารถสรุปผลวิจัยได้ดังนี้

๑. สรุปผลการวิจัย
๒. อภิปรายผลการวิจัย
๓. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

สถานภาพแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาตำบลน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

อบต.น้ำบัว จังหวัดน่าน ประชากรโดยส่วนมากในตำบลประกอบอาชีพเกษตรกรรมและมีไม้ผลที่ขึ้นชื่อหลายชนิด เช่น มะม่วง มะขาม ลำไยโดยมีตลาดกลางการเกษตรรองรับผลผลิตทางการเกษตรของประชากรในตำบลน้ำบัวโดยมีกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มปลูกกล้วยเหลือง กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ กลุ่มแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร กลุ่มขยายข้าวพันธุ์ดี กลุ่มมะขามหวาน กลุ่มอาชีพ เช่น กลุ่มจักสาน ศูนย์ OTOP ตำบลน้ำบัว ตำบลน้ำบัว มีงานฝีมือที่ขึ้นชื่อของอำเภอคือผ้าทอมือพื้นบ้าน และมีประเพณีที่สำคัญในพื้นที่ คือ ประเพณีแข่งเรือและเทศกาลกลองปลา ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี และ เดิมทีแรกหมู่บ้านน้ำบัว เป็นหมู่บ้านของชาวม่าน (ม่านเป็นคำพูดของคนสมัยนั้นเรียกคนพม่า) ซึ่งมีชื่อว่า “บ้านน้ำมั่ว” ต่อมาชาวบ้านน้ำบัวได้อพยพมาจาก เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว ปลายกรุงศรีอยุธยา เมื่อประเทศไทยยกทัพไปปราบประเทศลาว เวลายกทัพกลับก็ได้อพยพหรือพาประชาชนกลับมาด้วย ครั้งแรกมาด้วยกันหลายครอบครัว แต่มาถึงบ้านแพร์ในประเทศลาว ก็มาหยุดตั้งรกรากอยู่ที่นั่น (อาจจะเกิดจากเดินทางลำบาก) ที่เดินทางมาตั้งรกรากอยู่ที่บ้านน้ำบัวอยู่ ๕ ครอบครัว จุดแรกที่อพยพมาคือที่คุ้มบ้านเหล่า คุ้มของชาวม่าน คือ คุ้มปากบัว ในการทำมาหากินนั้นทำการเกษตร คือ ทำนา

ผลการศึกษาสถานภาพองค์ความรู้และภูมิปัญญาแหล่งเรียนรู้ชุมชนโดยศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มจากผู้รู้ในแต่ละพื้นที่ระดับตำบลน้ำบัว อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน ช่วยให้ได้ข้อสรุปผลการศึกษาสถานภาพแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาเด่นของชุมชน ดังนี้

๑.กลุ่มแม่บ้านเกษตรบ้านวังม่วง หมู่ที่ ๑ ตำบลน้ำบัว จะมีการรวมกลุ่มอยู่ ๒ ลักษณะ คือ กลุ่มระดับตำบล และกลุ่มระดับหมู่บ้าน กลุ่มมีทั้งหมด ๓๑ กลุ่ม สมาชิกทั้งหมด ๒,๑๓๐ คน

๒.กลุ่มทอผ้าบ้านน้ำบัว หมู่ที่ ๒

๓.กลุ่มแปรรูปขนมบ้านห้วยแก้ว หมู่ที่ ๕

๔.กลุ่มเกษตรกรทำสวนตำบลน้ำบัว หมู่ที่ ๓ (กลุ่มระดับตำบลจะรับสมาชิกจากทางหมู่บ้านของตำบลน้ำบัว และกลุ่มระดับหมู่บ้าน จะรับสมาชิกเฉพาะคนในหมู่บ้านนั้น โดยกลุ่มส่งเสริมอาชีพที่มีความต้องการเหมือนกัน)

๕.กลุ่มเพิ่มประสิทธิภาพ และการผลิตลำไย หมู่ที่ ๔

๖.กลุ่มแปรรูปขนมบ้านห้วยแก้ว หมู่ที่ ๕

สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑.พระธาตุวังคีรี หมู่ที่ ๑

๒.วัดบัวทอง หมู่ที่ ๕

๑.๑ รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ เพื่อการสืบถอดประเพณีวัฒนธรรมชุมชนที่เอื้อต่อ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเศรษฐกิจชุมชน มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ๑) เรียนรู้จากแบบปฏิบัติที่ดีและทำแผนเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมโดยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาเด่นของแหล่งเรียนรู้และสถานการณ์ปัญหาความต้องการโดยผู้ร่วมกิจกรรมและผู้มีประสบการณ์ร่วมแลกเปลี่ยนจากต้นแบบที่ดี ออกแบบกิจกรรมเสริมทักษะและจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินกิจกรรมตามประเด็นหลัก ๔ ปฏิบัติการ ได้แก่ กิจกรรมตัดต่อภาพเคลื่อนไหวด้วยโปรแกรม Window movies maker กิจกรรมการเสนองานสื่อสร้างสรรค์เพื่อการเผยแพร่ออนไลน์ กิจกรรมการรายงานผลการปฏิบัติการสร้างสื่อสร้างสรรค์ออนไลน์ และจัดทำคู่มือการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์เพื่อชุมชนท้องถิ่นนำอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยราชภัฏและภาคีพื้นที่ภาคเหนือ ๒) ปฏิบัติการและเรียนรู้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยผู้ร่วมกิจกรรมทดลองปฏิบัติจริงตามแนวคู่มือเป็นกลุ่มและร่วมเรียนรู้กับภาคีแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในพื้นที่ และ ๓) สานพลังเครือข่ายเรียนรู้เพื่อพัฒนาเป็นกลไกต่อเนื่อง โดยผู้ร่วมกิจกรรมนำผลที่ได้จากการทดลองปฏิบัติมาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมโครงการ ผลการประเมินความรู้และประสบการณ์จากการจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะการสร้างชุมชน ของผู้เข้าร่วมโครงการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบุคลากรแกนนำขององค์กรหลักที่เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๒๐ คน เปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังเรียนจำแนกตามสาระการเรียนรู้ที่ประเมินปรากฏผล

๑.๓ คู่มือการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ ประกอบด้วย แนวทางการถ่ายภาพและ Video คำอธิบายเครื่องมือโปรแกรม Movie Maker การบันทึกไฟล์วิดีโอเพื่อนำไปใช้ในรูปแบบต่าง ๆ แนวทางการอัปโหลดวิดีโอเข้า YouTube และอธิบายวิธีสร้าง QR-Code

๒. ความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ร่วมโครงการต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมในโครงการโดยสรุป ดังนี้

ผู้ร่วมโครงการมีความพึงพอใจต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมโครงการในระดับมากและมากที่สุดทุกรายการโดยมีความพึงพอใจในด้านได้แนวทางในการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ของพื้นที่ใน

ระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างสื่อเคลื่อนไหว (Video Message) เพื่อการสื่อสารและการตัดต่อด้วยโปรแกรมถ่ายภาพวิดีโอและได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ การใช้งานโปรแกรม Window Movies Maker เพื่อการผลิตสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ในระดับมาก

อภิปราย

พิจารณาผลการรูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ เพื่อทดลองและประเมินผลการใช้รูปแบบกิจกรรมเสริมทักษะการสร้างสื่อเทคโนโลยีสร้างสรรค์ เพื่อการสืบถอดประเพณีวัฒนธรรมชุมชน ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและเศรษฐกิจชุมชน ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า พบว่า มีจุดเด่นสำคัญคือ เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติการจริงและร่วมเรียนรู้กับผู้ที่มีประสบการณ์โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจัดการเรียนรู้ของคอล์บ (David A. Kolb. ๑๙๗๔ : ๑๘) ซึ่งเน้นเริ่มต้นจากประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องสู่การเกิดความรู้เชิงหลักการแล้วนำไปปฏิบัติจริง นอกจากนี้ยังสอดคล้องแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เกิดจากการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อแสวงหาความรู้ โดยสร้างความรู้ใหม่จากประสบการณ์เดิมและสามารถสรุปความรู้ได้ด้วยตนเองและนำไปใช้ในสภาพการณ์ที่แท้จริงของผู้เรียน(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๒ : ๔๓ - ๔๒)

ข้อเสนอแนะ

- ๑) ควรนำรูปแบบกิจกรรมการพัฒนาทักษะที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าไปใช้โดยมีการปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่อง
- ๒) ควรส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายแกนนำแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ อย่างต่อเนื่อง โดยการถอดบทเรียนจากการดำเนินงานเป็นแนวทางพิจารณานำไปทดลองใช้และปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบริบทยิ่งขึ้น
- ๓) ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกทักษะในรายวิชาวิจัยหรือวิชาที่เกี่ยวข้องสำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย